

Asia: VN/8908/2021

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä; Rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevan yhtiöoikeudellisen direktiivin täytäntöönpano

Yleistä

1) Lausuntonne yleisesti esityksestä.

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua rajat ylittävät yritysjärjestelyt -työryhmän mietinnöstä. Keskuskauppakamari pitää työryhmän mietintöä perusteellisesti valmisteltuna ja kannattaa pääosin ehdotettuja muutoksia.

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa olisi kuitenkin vielä syytä kiinnittää huomiota siihen, että rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevat viranomaisprosessit olisivat mahdollisimman selkeitä ja ennakoitavia. Jatkovalmistelussa olisi tärkeää selvittää erityisesti sitä, miten direktiivin säännösten ilmentämät tavoitteet rekisteriviranomaisen ennakkollisen valvonnan osalta olisivat toteutettavissa niin, että prosessi olisi kaikilta osin selkeä ja yritysjärjestelyjen toteutumisaikatauluihin liittyvät riskit olisivat mahdollisimman pienet.

2) Lausuntonne vaikutusten arvioinnista.

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan esityksen vaikutuksia on arvioitu asianmukaisesti ja riittävän kattavasti.

Sulautuminen ja jakautuminen

3) (OYLE 16:1 ja 2 §) Mietinnössä ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan absorptiosulautumisessa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajat voivat suostumuksellaan luopua oikeudestaan saada sulautumisvastiketta, sekä osittain siihen liittyen sisaryhtiösulautumisen määritelmä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

4) (OYLE 16:3 ja 17:3 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi sulautumis- ja jakautumissuunnitelmaa koskevissa säännöksissä eräitä uusia asioita.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

5) (OYLE 16:4 ja 17:4 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi tilintarkastajan lausuntoa koskevassa säännöksessä osakkeiden vaihtosuhde.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

6) (OYLE 16:6 §) Mietinnössä ehdotetaan, että tytär- tai sisaryhtiösulautumisessa kuulutusta koskevan hakemuksen voi tehdä myös vastaanottava yhtiö.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

7) (OYLE 16:6 ja 17:6 §) Mietinnössä ehdotetaan, että kuulutuksen antamista on haettava kuukauden kuluessa sulautumis- tai jakautumissuunnitelman rekisteröimisestä taikka sulautuminen tai jakautuminen raukeaa.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

8) OYLE (16:11 ja 17:11 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi asiakirjojen nähtävänä pitämistä koskevassa säännöksessä muun ohella tilinpäätös ja toimintakertomus.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

9) (OYLE 16:13 ja 17:13 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi, että sulautuvan tai jakautuvan yhtiön tulee ilmoittaa osakkeenomistajille sekä optio-oikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien haltijoille sähköinen osoite lunastusvaatimuksen sähköistä vastaanottamista varten.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

10) (OYLE 16:13 ja 17:13 §) Mietinnössä ehdotetaan voimassa olevan käytännön mukaisesti säädettäväksi, että osakkeenomistajien tai optio-oikeuksien tai muiden erityisten oikeuksien haltijoiden vireille panemat sulautumista koskevat lunastusasiat on käsiteltävä samassa menettelyssä, jos ne johtuvat olennaisesti samasta perusteesta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

11) (OYLE 16:14 ja 17:14 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi, että sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden tekemään sulautumisen täytäntöönpanoilmoitukseen tai jakautuvan yhtiön tekemään täytäntöönpanoilmoitukseen on liitettävä muun ohella tiedot sulautumis- tai jakautumissuunnitelmasta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

12) (OYLE 16:16 ja 17:16 §) Mietinnössä ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan velkoja voi vaatia suoritusta sulautumista tai jakautumista varten annetusta vakuudesta aikaisintaan, kun sulautuminen tai jakautuminen on tullut voimaan.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

13) (OYLE 16:22 ja 17:21 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi rajat ylittävää sulautumis- tai jakautumissuunnitelmaa koskevissa säännöksissä eräitä uusia asioita.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

14) (OYLE 16:22 a ja 24 § sekä 17:21 a ja 23 §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi huomautusten tekemistä koskevan ilmoituksen laatimisesta, nähtävänä pitämisestä ja toimittamisesta sitä pyytävälle, sekä rekisteröimisestä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

15) (OYLE 16:22 b—22 d ja 24 § sekä 17:21 b—21 d ja 23 §) Mietinnössä ehdotetaan aikaisempaa tarkemmin säädettäväksi rajat ylittävässä sulautumisessa tai jakautumisessa hallituksen selvityksen laatimisesta, laatimatta jättämisen tilanteista, nähtävänä pitämisestä ja toimittamisesta siihen oikeutetulle, sekä rekisteröimisestä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

16) (OYLE 16:23 ja 17:22 §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi rajat ylittävässä sulautumisessa tai jakautumisessa hallituksen selvitystä koskevasta tilintarkastajan tai muun riippumattoman asiantuntijan lausunnosta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

17) (OYLE 16:24 ja 17:23 §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi velvollisuudesta ilmoittaa velkojille annettavassa kuulutuksessa, onko sulautuvan yhtiön tai jakautuvan yhtiön osakkeenomistaja vaatinut ylimääräistä rahavastiketta, sekä tarvittaessa tällaisten vaatimusten yhteismäärä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

18) (OYLE 16:24 a ja 17:23 a §) Mietinnössä ehdotetaan säännöksiä rajat ylittävän sulautuvan tai jakautuvan yhtiön osakkeenomistajan oikeudesta vaatia ylimääräistä rahavastiketta, kun tietyt ehdot täyttyvät.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

Keskuskauppakamari kannattaa ehdotusta siitä, että ylimääräistä rahavastiketta koskevia säännöksiä sovelletaan vain rajat ylittäviin sulautumisiin ja jakautumisiin. Keskuskauppakamari pitää myös tärkeänä, että ylimääräistä rahavastiketta koskevat säännökset eivät luo osakkeenomistajille "ilmaisia optioita". Tästä näkökulmasta ehdotus siitä, että välimiesmenettelyyn liittyvä kuluriski poikkeaa OYL 18:8 säännöksestä, on perusteltu.

Jatkovalmistelussa lienee vielä syytä arvioida, tulisiko OYLE 16:24a ja 17:23a säännösten koskea vain rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen osallistuvaa suomalaista sulautuvaa tai jakautuvaa yhtiötä.

19) (OYLE 16:26 ja 17:25 §) Mietinnössä ehdotetaan mainittavaksi rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista koskevan täytäntöönpanohakemuksen osalta eräitä uusia liitettäviä asiakirjoja ja eräitä uusia menettelyitä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

20) (OYLE 16:26 a ja 17:25 a §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi rekisteriviranomaisen velvollisuudesta tutkia ennen rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista koskevan todistuksen antamista, että suomalainen sulautuva yhtiö tai jakautuva yhtiö on suorittanut kaikki sulautumisen tai jakautumisen edellytyksenä olevat toimenpiteet ja täytännyt laissa säädetyt muodollisuudet, kuten rahamääräisten tai muiden kuin rahamääräisten velvoitteiden suorittaminen tai varmistaminen julkishallinnolle tai toimialakohtaisten erityisvaatimusten noudattaminen (lainmukaisuuden tutkinta).

Kannatan muutettuna

Perustelut

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa olisi vielä syytä kiinnittää huomiota siihen, että rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevat viranomaisprosessit olisivat mahdollisimman selkeitä ja ennakoitavia. Jatkovalmistelussa olisi tärkeää selvittää erityisesti sitä, miten direktiivin säännösten ilmentämät tavoitteet rekisteriviranomaisen ennakkollisen valvonnan osalta olisivat toteutettavissa niin, että prosessi olisi kaikilta osin selkeä ja yritysjärjestelyjen toteutumisaikatauluihin liittyvät riskit olisivat mahdollisimman pienet.

21) (OYLE 16:26 a ja 17:25 a §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi rekisteriviranomaisen, tai tämän pyynnöstä muun toimialallaan toimivaltaisen viranomaisen, velvollisuudesta tutkia perustellusta syystä, ettei rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista toteuteta väärinkäyttö- tai petostarkoituksessa, jonka seurauksena tai tarkoituksena on Euroopan unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön välttäminen tai kiertäminen, taikka muuten rikollisessa tarkoituksessa (väärinkäyttö- tai petostarkoituksen tutkinta). Jos arvioidaan, että rajat ylittävä sulautuminen tai jakautuminen toteutetaan väärinkäyttö- tai petostarkoituksessa, rekisteriviranomainen voi keskeyttää täytäntöönpanoa koskevan hakemuksen käsittelyn oma-aloitteisesti tai muun toimialallaan toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta taikka rekisteriviranomainen voi päättää, että se ei anna rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista edeltävää todistusta.

Kannatan muutettuna

Perustelut

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa olisi vielä syytä kiinnittää huomiota siihen, että rajat ylittäviä yritysjärjestelyjä koskevat viranomaisprosessit olisivat mahdollisimman selkeitä ja ennakoitavia. Jatkovalmistelussa olisi tärkeää selvittää erityisesti sitä, miten direktiivin säännösten ilmentämät tavoitteet rekisteriviranomaisen ennakkollisen valvonnan osalta olisivat toteutettavissa niin, että prosessi olisi kaikilta osin selkeä ja yritysjärjestelyjen toteutumisaikatauluihin liittyvät riskit olisivat mahdollisimman pienet.

22) (OYLE 16:26 b ja 17:25 b §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi ennakkollisen valvonnan määräajoista.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

23) (OYLE 16:26 c ja 26 e sekä 17:25 c ja 25 e §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi ennakkollisen valvonnan yhteydessä rekisteriviranomaisen oikeudesta saada tietoja viranomaisilta ja muilta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

24) (OYLE 16:26 d ja 17:25 d §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi ennakkollisen valvonnan yhteydessä rekisteriviranomaisen oikeudesta käyttää apuna tilintarkastajaa tai muuta ulkopuolista riippumatonta asiantuntijaa.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

25) (OYLE 16:27 a ja 17:26 a §) Mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi, että rajat ylittävää sulautumista tai jakautumista koskevaa päätöstä ei voida moittia tai vaatia sen mitätöimistä ainoastaan sillä perusteella, että sulautumis- tai jakautumisvastiketta kuten osakkeiden lukumäärää tai vaihtosuhdetta tai lunastamiseen käytettyä rahavastiketta ei ole määritetty asianmukaisesti sulautumis- tai jakautumissuunnitelmassa tai niistä annetut tiedot eivät ole täyttäneet säädettyjä vaatimuksia.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

26) (OYLE 17:1 ja 2 §) Mietinnössä ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan jakautuvan yhtiön osakkeenomistajat voivat suostumuksellaan luopua oikeudestaan saada jakautumisvastiketta, sekä osittain siihen liittyen yhtiöittämillä toteutettavan jakautumisen määritelmä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

27) (OYLE 17:26 §) Mietinnössä ehdotetaan, että jakautumisen voimaantuloajankohta määräytyy jakautuvan yhtiön kotipaikassa sovellettavan lainsäädännön mukaan, eli suomalaisen jakautuvan yhtiön tapauksessa jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintihetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut

-

Kotipaikan siirto

28) Lausuntonne kotipaikan siirtoa koskevista ehdotuksista (OYLE 17 a luku).

Myös kotipaikan siirtoa koskevien säännösten osalta hallituksen esityksen jatkovalmistelussa olisi vielä syytä kiinnittää huomiota siihen, että kotipaikan siirtoa koskevat viranomaisprosessit olisivat mahdollisimman selkeitä ja ennakoitavia. Jatkovalmistelussa olisi tärkeää selvittää erityisesti sitä, miten direktiivin säännösten ilmentämät tavoitteet rekisteriviranomaisen ennakkollisen valvonnan osalta olisivat toteutettavissa niin, että prosessi olisi kaikilta osin selkeä ja kotipaikan siirron toteutumisaikatauluihin liittyvät riskit olisivat mahdollisimman pienet.

Muut lait ja kommentit

29) Lausuntonne vakuutus- ja työeläkevakuutusyhtiöitä koskevista ehdotuksista (2. ja 3. lakiehdotus).

-

30) Lausuntonne muista Harmaan talouden selvitysyksikköä koskevista ehdotuksista (4. lakiehdotus).

-

31) Muut kommentit.

Työryhmän toimeksiantoon ei kuulunut rajat ylittäviin yritysjärjestelyihin liittyvän vero-oikeudellisen sääntelyn muutostarpeiden arviointi. Vero-oikeudellinen sääntely vaikuttaa kuitenkin vahvasti sekä rajat ylittävien että kansallisten yritysjärjestelyjen toteutustapaan ja oikeudelliseen muotoon. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että yritysjärjestelyjä koskeva vero-oikeudellinen sääntely on ajantasaista.

Kajala Ville
Keskuskauppakamari